

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	0541-2MAT-D41-DO	
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	Dydaktyka ogólna
	angielskim	General Didactics

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1 Kierunek studiów	
1.2 Forma studiów	stacjonarne, niestacjonarne
1.3 Poziom studiów	studia pierwszego stopnia
1.4 Profil studiów*	
1.5 Specjalność*	nauczycielska
1.6 Jednostka prowadząca przedmiot	WPIA IES
1.7 Osoba/zespół przygotowująca/y kartę przedmiotu	dr Tadeusz Dyrda
1.8 Osoba odpowiedzialna za przedmiot	dr Tadeusz Dyrda
1.9 Kontakt	tadeusz.dyrda@ujk.edu.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1 Przynależność do modułu	Moduł III / przygotowanie w zakresie dydaktycznym /
2.2 Język wykładowy	język polski
2.3 Semestry, na których realizowany jest przedmiot	
2.4 Wymagania wstępne*	bez wymagań wstępnych

3. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

3.1 Forma zajęć	Wykład / 10 godzin /; ćwiczenia audytoryjne /20 godzin/	
3.2 Miejsce realizacji zajęć	Zajęcia tradycyjne w pomieszczeniach dydaktycznych UJK	
3.3 Forma zaliczenia zajęć	Wykład – zaliczenie z oceną, Ćwiczenia – zaliczenie z oceną	
3.4 Metody dydaktyczne	Wykład – wykład konwersatoryjny, Ćwiczenia - pogadanka, referat, dyskusja grupowa, praca w małych grupach, projekt	
3.5 Wykaz literatury	podstawowa	Bereźnicki F., Dydaktyka kształcenia ogólnego. Kraków, 2001. Janowski A., Uczeń w teatrze życia szkolnego. Warszawa, 1998. Wyd.III. Reid Jo-A., Forrestal P., Cook J., Uczenie się w małych grupach w klasie. Warszawa, 1996. Szymański M.S., O metodzie projektów. Z historii, teorii i praktyki pewnej metody kształcenia. Warszawa, 2000.
	uzupełniająca	Filipiak E., Rozwijanie zdolności uczenia się. Z Wygotskim i Brunnerem w tle. Gdańsk, 2012. Istota uczenia się. Wykorzystanie wyników badań w praktyce. Red. Dumont H., Instance D., Benavides F., Warszawa 2013. Fenstermacher G., Soltis F., Style nauczania. Warszawa, 2000 Okoń W., Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej. Warszawa, 1998. Wyd. IV i nast.

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

4.1 Cele przedmiotu (z uwzględnieniem formy zajęć)
Wykład
C1. Przyswojenie przez studentów wiedzy obejmującej strukturę dydaktyki ogólnej; podstawowe pojęcia dydaktyczne; funkcje szkoły i edukacji; cele, zasady i metody edukacji; kwestie programów edukacyjnych.
C2. Wdrożenie studentów w umiejętności indywidualnego i samodzielnego uczenia się zgodnie z zasadą edukacji ustawicznej.
Ćwiczenia
C.1. Opanowanie przez studentów umiejętności rozróżniania, porównywania, analizowania oraz krytycznego ustosunkowywania się do teoretycznych zagadnień dydaktycznych w kontekście praktyki edukacyjnej.
C.2 Tworzenie sobie przez studentów podstaw kompetencji własnego stylu bycia nauczycielem i krytycznego oceniania tych kompetencji oraz rytualizacji praktyki edukacyjnej w szkołach.

C.3. Wytworzenie u studentów empatycznego i wrażliwego stosunku do uczniów jako relacji podmiotowej nauczyciel - uczeń, a szczególnie poczucia sprawiedliwości jako etycznej podstawy oceniania,

4.2 Treści programowe (z uwzględnieniem formy zajęć)

Wykład / 10 godz /

1.Podstawy dydaktyki w epistemologii – podstawowe systemy dydaktyczne. Źródła i cechy dydaktyki tradycyjnej oraz dydaktyki progresywistycznej. Systemy dydaktyczne współcześnie. Reformowanie edukacji – *przesunięcie progresywistyczne*.

2.Podstawowe pojęcia dydaktyki ogólnej. Przedmiot dydaktyki ogólnej. Uczenie się – podstawowe pojęcie dydaktyczne. Pojęcia określające proces edukacyjny /kształcenia/; nauczanie – uczenie się /tradycjonalizm/; uczenie się – nauczanie /progresywizm/. Proces edukacyjny jako nauczanie – uczenie się przez przyswajanie wiedzy oraz uczenie się przez odkrywanie wiedzy.

3.Edukacja i szkoła tradycyjna a edukacja i szkoła wspomagająca rozwój. Funkcje edukacji – funkcja adaptacyjna i funkcja emancypacyjna. System klasowo – lekcyjny i system przedmiotowy w szkole – kierunki zmian i reformowania. Cele kształcenia ogólnego.

4.Organizacja procesu edukacyjnego w szkole. Formy organizacji procesu edukacyjnego. Zasady kształcenia. Metody przyswajania wiedzy /podające/. Metody odkrywania wiedzy /problemowe/. Metody waloryzacyjne. Metody praktyczne. Style nauczania.

5.System oświaty w Polsce i wybranych krajach UE. Struktura systemu szkolnictwa w Polsce. Systemy szkolne w wybranych krajach UE. Kwestia obowiązku szkolnego. Idee edukacyjne we współczesnej Europie. Pluralizm programowy w szkolnictwie europejskim.

Ćwiczenia audytoryjne / 20 godz./

1.Podstawowe nurty w edukacji współczesnej. Kwestia autonomii nauczyciela. Krytyka edukacji – edukacja w kryzysie. Postawy nauczycieli w edukacji – podejście progresywistyczne a podejście tradycyjne. Problemy w klasie szkolnej.

2.Cele edukacji / kształcenia / – źródła, taksonomie. Wartości jako źródło celów kształcenia ogólnego – rodzaje i struktura wartości / N.Hartman, U. Moszczyńska /, kwestia prawdy / W. Stróżewski /. Taksonomia celów edukacji B.S. Blooma.

3.Program i treści edukacji / kształcenia. Pojęcie programu kształcenia / K. Kruszewski /. Funkcje programu kształcenia. Modele programu kształcenia / H. Komorowska, modele oparte o tzw. filozofię programu. Modele programu ze względu na układ treści.

4.Proces kształcenia – kształcenie wielostronne. Rozwój osobowości ucznia a rodzaje aktywności. Podający tok kształcenia – czynności nauczyciela i czynności ucznia. Poszukujący tok kształcenia – czynności nauczyciela i ucznia. Lekcje szkole – podstawowe rodzaje i modele.

5.Uczenie się we współpracy. Teoria uczenia się – uczenie się a język, poziomy myślenia /J.Moffett/. Korzyści z uczenia się w małych grupach. Strategia uczenia się w małych grupach /model/. Kierowanie małymi grupami.

6.Metoda projektów w edukacji. Postawy teoretyczne metody projektów – czym jest metoda projektów w edukacji. Podstawowe cechy metody. Fazy realizacji projektów edukacyjnych. Różnorodność metody projektów.

7.Niepowodzenia w nauce szkolnej. Pojęcie niepowodzeń szkolnych. Rodzaje niepowodzeń w nauce szkolnej. Przyczyny niepowodzeń w nauce szkolnej. Sposoby przezwyciężania niepowodzeń w szkole i ich negatywnych skutków.

8.Sprawdzanie i ocenianie wyników kształcenia. Istota i funkcje sprawdzania. Formy sprawdzania. Metody sprawdzania. Testy osiągnięć szkolnych – wymagania stawiane testom, rodzaje testów, rodzaje zadań testowych, zalety i wady testów.

9.Efektywność nauczania w klasie szkolnej. Właściwości skutecznego nauczania. Czas nauczania. Klimat i organizacja klasy szkolnej. Aktywne nauczanie, informowanie, kierowanie dyskusją. Nagradzanie osiągnięć uczniowskich. Wpływ nauczyciela na uczniów.

10.Kultura szkolna – funkcjonowanie i tworzenie. Pojęcie kultury szkoły. Tworzenie i źródła kultury szkolnej. Subkultury wewnątrz szkoły. Kultura nauczycieli. Kultura, efektywność i doskonalenie szkoły.

4.3 Przedmiotowe efekty kształcenia

Efekt	Student, który zaliczył przedmiot	Odniesienie do kierunkowych efektów kształcenia
	w zakresie WIEDZY:	
...W01	Student posiada wiedzę na temat współczesnych teorii dotyczących wychowania, uczenia się i nauczania oraz różnorodnych uwarunkowań tych procesów.	NAU_W04
	w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:	
...U01	W zakresie umiejętności student potrafi posługiwać się wiedzą teoretyczną z zakresu dydaktyki w celu analizowania oraz dobierania strategii działań na poszczególnych etapach edukacyjnych.	NAU_U03
...U02	W zakresie umiejętności student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności związane z działalnością dydaktyczną korzystając z różnych źródeł i technologii.	NAU_U07
	w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:	
...K01	W zakresie kompetencji społecznych student ma świadomość znaczenia	NAU_K04

	profesjonalizmu , refleksji na tematy etyczne, , wykazuje cech refleksyjnego praktyka.	
...K02	W zakresie kompetencji społecznych student ma świadomość istnienia etycznego wymiaru diagnozowania i oceniania uczniów	NAU_K05

4.4 Sposoby weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia

Efekty przedmiotowe (symbol)	Sposób weryfikacji (+/-)																				
	Egzamin ustny/pisemny *			Kolokwium *			Projekt *			Aktywność na zajęciach *			Praca własna *			Praca grupie *			Inne (jakie?)*		
	Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć		
	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...
...W01				+	+						+			+							
...U01					+			+			+			+			+				
...U02					+			+			+			+			+				
...K01					+			+			+			+			+				
...K02					+			+			+			+			+				

*niepotrzebne usunąć

4.5 Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów kształcenia

Forma zajęć	Ocena	Kryterium oceny
Σ	3	Uzyskanie przez studenta z pisemnego kolokwium weryfikującego osiągnięte przez studenta efekty z zakresu wykładu, rezultatu na poziomie od 51% do 60% punktów
	3,5	Uzyskanie przez studenta z pisemnego kolokwium weryfikującego osiągnięte przez studenta efekty z zakresu wykładu, rezultatu na poziomie od 61% do 70% punktów
	4	Uzyskanie przez studenta z pisemnego kolokwium weryfikującego osiągnięte przez studenta efekty z zakresu wykładu, rezultatu na poziomie od 71% do 80% punktów
	4,5	Uzyskanie przez studenta z pisemnego kolokwium weryfikującego osiągnięte przez studenta efekty z zakresu wykładu, rezultatu na poziomie od 81% do 90% punktów
	5	Uzyskanie przez studenta z pisemnego kolokwium weryfikującego osiągnięte przez studenta efekty z zakresu wykładu, rezultatu na poziomie od 91% do 100% punktów
(*)	3	Aktywny, na poziomie dostatecznym, udział w dyskusjach i referowaniu przygotowanych do ćwiczeń materiałów; zaliczenie kolokwium w formie pisemnego sprawdzianu weryfikującego uzyskane przez studenta efekty i osiągnięcie w sumie rezultatu na poziomie od 51 do 60 punktów
	3,5	Aktywny, na poziomie więcej niż dostatecznym, udział w dyskusjach i referowaniu przygotowanych do ćwiczeń materiałów; zaliczenie kolokwium w formie pisemnego sprawdzianu weryfikującego uzyskane przez studenta efekty i osiągnięcie w sumie rezultatu na poziomie od 61 do 70 punktów
	4	Aktywny, na poziomie dobrym, udział w dyskusjach i referowaniu przygotowanych do ćwiczeń materiałów; zaliczenie kolokwium w formie pisemnego sprawdzianu weryfikującego uzyskane przez studenta efekty i osiągnięcie w sumie rezultatu na poziomie od 71 do 80 punktów
	4,5	Aktywny, na poziomie więcej niż dobrym, udział w dyskusjach i referowaniu przygotowanych do ćwiczeń materiałów; zaliczenie kolokwium w formie pisemnego sprawdzianu weryfikującego uzyskane przez studenta efekty i osiągnięcie w sumie rezultatu na poziomie od 81 do 90 punktów
	5	Aktywny, na bardzo dobrym poziomie, udział w dyskusjach i referowaniu przygotowanych do ćwiczeń materiałów; zaliczenie kolokwium w formie pisemnego sprawdzianu weryfikującego uzyskane przez studenta efekty i osiągnięcie w sumie rezultatu na poziomie od 91 do 100 punktów

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia	Studia niestacjonarne
<i>LICZBA GODZIN REALIZOWANYCH PRZY BEZPOŚREDNIM UDZIALE NAUCZYCIELA /GODZINY KONTAKTOWE/</i>		
<i>Udział w wykładach*</i>	10	10
<i>Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach*</i>	20	20
<i>Udział w egzaminie/kolokwium zaliczeniowym*</i>	2	2
<i>Inne (jakie?)*</i>		
<i>SAMODZIELNA PRACA STUDENTA /GODZINY NIEKONTAKTOWE/</i>		
<i>Przygotowanie do wykładu*</i>		
<i>Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium*</i>	10	10
<i>Przygotowanie do egzaminu/kolokwium*</i>	8	8
<i>Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa*</i>		
<i>Opracowanie prezentacji multimedialnej*</i>		
<i>Inne (jakie?)*</i>		
ŁĄCZNA LICZBA GODZIN	50	50
PUNKTY ECTS za przedmiot	2	2

*niepotrzebne usunąć

Przyjmuję do realizacji (data i podpisy osób prowadzących przedmiot w danym roku akademickim)

